

Klasse-gesprek, een methodiek voor leraren.

Gespreksstof over de onmiddellijkheid van ons handelen

“Je moet op dat moment reageren en je weet nooit of je het juiste doet.”

Aanleiding

Vanuit de zoektocht naar de beroepspedagogiek is Piet Boekhoud samen met Marja Liefwaard binnen het lectoraat ‘Pedagogiek in het beroepsonderwijs’ op Hogeschool Rotterdam jaren geleden ooit gestart met het Werkverband Beroepspedagogiek voor het mbo. Toen Marja de hogeschool verliet heb ik haar plaats ingenomen en na Piets pensionering heeft lector Ellen Klatter het werkverband ‘opgenomen’ binnen haar lectoraat ‘Versterking beroepsonderwijs’. Met grote betrokkenheid heeft Wouter Pols binnen dit lectoraat de afgelopen jaren onderzoek verricht naar de pedagogiek van het mbo. De vele gesprekken en analyses daarvan zijn samengebracht in een aantal artikelen en een publicatie die verder helpt ons “stille weten” te expliciteren.

Vanuit deze kennis en de kennis en ervaring opgedaan bij een zomercursus Ludodidactiek aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht heb ik een methodiek ontwikkeld. Ik wilde in eerste instantie dat de pedagogische gesprekken die ik ook voer met de tweedejaarsstudenten van de lerarenopleiding Gezondheidszorg en Welzijn op Hogeschool Rotterdam zonder mijn begeleiding door de derdejaars gevoerd zouden kunnen worden. Ik heb uiteindelijk een methodiek ontworpen die ervoor zou zorgen dat de studenten betekenisvolle momenten uit hun onderwijs kunnen bespreken met elkaar. Net als in het onderzoek, ben ik daarbij uitgegaan van de singuliere, geleefde ervaring van de student/leraar en de herkenning voor de andere studenten/leraren. Met als doel dat zij een gesprek hierover voeren met behulp van pedagogische begrippen. Uit bovenstaand onderzoek is een themaboek voortgekomen en de pedagogische begrippen die ik heb gebruikt

in de methodiek zijn uit dat themaboek afkomstig. Uit dit alles is de methodiek Klasse-gesprek voortgekomen.

Doel van de methodiek

In deze methodiek gaan vier leraren een verkennend gesprek voeren naar aanleiding van een casus met een pedagogisch moment. Snelheid speelt geen rol, integendeel. De methodiek is bedoeld om te vertragen, na te denken en te reflecteren, waarbij gebruik gemaakt wordt van de aangereikte pedagogische begrippen. De leraren gaan met elkaar in gesprek en iedereen heeft daarin een extra taak, een zogenaamde spelleidersrol. Ze hebben elkaar nodig om een betekenisvol, pedagogisch gesprek te kunnen voeren.

Een pedagogisch moment is het moment dat de leraar beseft: nú moet ik wat doen. Op zo'n moment balt als het ware 'dat waar de leraar voor staat' zich samen; hij moet nú een beslissing nemen.

Feedback van studenten en docenten op ‘Klasse-gesprek’

“Dit wil ik ook met mijn team spelen! Het is belangrijk dat we deze gesprekken voeren.”

“Eindelijk gaat het over iets waar het eigenlijk om gaat!”

“Omdat we met elkaar in gesprek gaan met behulp van de pedagogische begrippen, gaan de gesprekken verder omdat je niet blijft hangen in eigen meningen. Het vraagt echt om bezinning.”

“Het praten met behulp van de begrippen zorgt ervoor dat ik straks beter kan terughalen waar we over gesproken hebben. Dat betekent dat ik beter en diepgaander kan reflecteren op de cases (voor in mijn portfolio).”

“Omdat we niet allemaal hetzelfde verstaan onder de begrippen praten we ook over de betekenis hiervan. Dat draagt bij aan een gezamenlijk vocabulaire.”